

Τα Στάδια της Περιγραφικής Αξιολόγησης στην Τάξη

Από τον οδηγό του ΙΕΠ

1. Συλλογή αξιολογικών στοιχείων / τεκμηρίων
2. Ερμηνεία και ανάλυση αξιολογικών στοιχείων / τεκμηρίων
3. Αξιοποίηση αξιολογικών στοιχείων / τεκμηρίων και της ερμηνείας τους
4. Έκθεση προόδου: ποιοτική αποτύπωση της επίδοσης του/της μαθητή/-ήτριας και της μαθησιακής αναπτυξιακής του/της πορείας με παράλληλη ανάδειξη των προοπτικών βελτίωσης

είναι διαδικασία **μη γραμμική** / **αναστοχαστική**
με ερευνητικό προσανατολισμό

Συλλογή αξιολογικών στοιχείων / τεκμηρίων

Σχεδιασμός της
διδασκαλίας

Επιλογή διδακτικών
πρακτικών

Συλλογή αξιολογικών στοιχείων/τεκμηρίων

Η διαδικασία και το αποτέλεσμα της μάθησης και της ανάπτυξης
των μαθητών/τριών
καθίστανται «ορατά»

Καταγραφές αξιολογικών στοιχείων / τεκμηρίων (1/2)

- ▶ τι κατανοεί
- ▶ τι μπορεί να κάνει
- ▶ πώς συμμετέχει / συνεργάζεται με άλλους
- ▶ ποιος είναι ο ιδιαίτερος τρόπος με τον οποίο μαθαίνει
- ▶ τι τ@ν ενδιαφέρει / τ@ν κινητοποιεί
- ▶ σε τι είδους δραστηριότητες συμμετέχει
- ▶ τι είδους πρωτοβουλίες παίρνει

Καταγραφές αξιολογικών στοιχείων / τεκμηρίων (2/2)

- ▶ Οι καταγραφές μπορεί να περιλαμβάνουν
  - ▶ σημειώσεις,
  - ▶ λίστες ελέγχου,
  - ▶ φωτογραφίες,
  - ▶ βιντεοσκοπήσεις,
  - ▶ δείγματα από όσα κάνουν, δημιουργούν και λένε οι μαθητ@ς (απαντήσεις, ζωγραφιές, τεστ, εργασίες, φύλλα εργασίας, φύλλα αυτοαξιολόγησης, ατομικούς φακέλους, εννοιολογικούς χάρτες κ.λπ.).
- ▶ λ.χ. μετά το πέρας μιας εβδομάδας ο/η εκπαιδευτικός καταγράφει στο ημερολόγιο της τάξης στοιχεία που αφορούν την επίτευξη των στόχων που είχε ορίσει για όλη την τάξη, αλλά και κάθε μαθητή και μαθήτριά.
- ▶ Οι καταγραφές μπορούν να αποθηκεύονται στον ατομικό φάκελο κάθε μαθητ@ ή στον φάκελο του/της εκπαιδευτικού ή ακόμη και στο ημερολόγιό του/της.

Ερμηνεία και αξιοποίηση αξιολογικών στοιχείων / τεκμηρίων

- ▶ Για να οδηγεί η ερμηνεία μας σε ασφαλή δυνατόν συμπεράσματα πρέπει να είναι
  - ▶ συστηματική - πολύπλευρη - πολυπρισματική
- ▶ Τα στοιχεία αυτά θα μας χρησιμεύσουν για να:
  - ▶ σχεδιάσουμε τα επόμενα στάδια της εκπαιδευτικής διαδικασίας
  - ▶ διαφοροποιήσουμε τη διδακτική μας πρακτική
  - ▶ να θέσει @ μαθητ@ς στόχους και να κινητοποιηθεί ώστε να τους επιτύχει.
- ▶ τα στοιχεία που έχουμε συλλέξει, καταγράψει και αναλύσει θα αποτελέσουν τη βάση για τη σύνταξη της έκθεσης προόδου.

Η έκθεση προόδου κοινοποιεί στοιχεία για τη μαθησιακή πορεία των μαθητ@ν

- ▶ στους/στις ίδιους/ίδιες
  - ▶ για να τους παράσχει ανατροφοδότηση,
  - ▶ να κατανοήσουν το σημείο στο οποίο βρίσκονται και το σημείο στο οποίο επιδιώκεται να φθάσουν
  - ▶ να αποκτήσουν αυτορρύθμιση της μάθησής τους
- ▶ στους γονείς/κηδεμόνες τους
  - ▶ για να μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά τους και να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ οικογένειας και σχολείου.

Δομή προτεινόμενης έκθεσης προόδου

- ▶ δίνονται πληροφορίες ανά μάθημα για
  - ▶ ενδιαφέρον και συμμετοχή
  - ▶ συνεργασία
  - ▶ αυτονομία και ανάληψη πρωτοβουλίας
- ▶ ολοκληρώνεται με παρατηρήσεις ως προς δύο κριτήρια:
  - ▶ τα δυνατά σημεία: πού ο/η μαθητής/-ήτρια έχει παρουσιάσει βελτίωση ή δείχνει δυναμική ανάπτυξης.
  - ▶ τα σημεία που χρειάζονται βελτίωση (με διακριτικό τρόπο οι αδυναμίες και οι δυσκολίες τους και γενικότερα οι τομείς όπου πρέπει να εστιάσουν την προσοχή τους.

Παραδείγματα:

Νεοελληνική Γλώσσα

Αναγνωρίζει επαρκώς το περιεχόμενο και τη δομή σε ένα κείμενο και τα συσχετίζει με το επικοινωνιακό τους πλαίσιο. Είναι ωστόσο διστακτικός, όταν επιχειρούνται ερμηνείες ή απαιτείται κριτική προσέγγιση των κειμένων. Τα καταφέρνει όμως, όταν εργάζεται μαζί με συμμαθητές και συμμαθήτριές του σε ομάδα ή όταν υποστηρίζεται με κατάλληλες ερωτήσεις και οδηγίες. Κατά την παραγωγή κειμένων διατυπώνει την προσωπική του γνώμη χρησιμοποιώντας κατάλληλο λεξιλόγιο. Πρέπει ωστόσο να δείξει μεγαλύτερη προσοχή στη δομή του κειμένου του. Η δομή των κειμένων του βελτιώνεται σημαντικά, όταν εργάζεται με βάση συγκεκριμένο σχεδιάγραμμα ή όταν ξαναγράφει τα κείμενά του με βάση τις επισημάνσεις άλλων στη φάση της αξιολόγησής τους.

Χρειάζεται επομένως μεγαλύτερη εστίαση στο συγκεκριμένο τομέα αλλά και περισσότερη εξάσκηση. Δείχνει ενδιαφέρον για το μάθημα, συμμετέχει ενεργά και συνεργάζεται όταν του δίνεται η ευκαιρία. Όταν συμμετέχει σε ομάδες εργασίας, ακούει τους άλλους, σέβεται τη γνώμη τους και συμβάλλει όσο μπορεί στην παραγωγή του συλλογικού προϊόντος. Φαίνεται ωστόσο να διστάζει να αναλάβει πρωτοβουλίες και να εργαστεί αυτόνομα.

Αναγνωρίζει επαρκώς το περιεχόμενο και τη δομή σε ένα κείμενο και τα συσχετίζει με το επικοινωνιακό τους πλαίσιο.

Ο/Η εκπαιδευτικός, αξιοποιώντας τα κριτήρια αξιολόγησης, επισημαίνει αρχικά έναν τομέα που ο συγκεκριμένος μαθητής τα καταφέρνει με επάρκεια.

Είναι ωστόσο διστακτικός, όταν επιχειρούνται ερμηνείες ή απαιτείται κριτική προσέγγιση των κειμένων. Τα καταφέρνει όμως, όταν εργάζεται μαζί με συμμαθητές και συμμαθήτριές του σε ομάδα ή όταν υποστηρίζεται με κατάλληλες ερωτήσεις και οδηγίες. Κατά την παραγωγή κειμένων διατυπώνει την προσωπική του γνώμη χρησιμοποιώντας κατάλληλο λεξιλόγιο.

Ο/Η εκπαιδευτικός επισημαίνει μια δυσκολία, αλλά αμέσως μετά εστιάζει στο γεγονός ότι ο Γιάννης το καταφέρνει με κατάλληλη υποστήριξη. Δεν εστιάζει δηλαδή μόνο στη δυσκολία ή στο τι δηλαδή δεν μπορεί να κάνει ο/η μαθητής/-ήτρια, αλλά επισημαίνει και αυτό που μπορεί να κάνει με την ανάλογη υποστήριξη.

Πρέπει ωστόσο να δείξει μεγαλύτερη προσοχή στη δομή του κειμένου του. Η δομή των κειμένων του βελτιώνεται σημαντικά, όταν εργάζεται με βάση συγκεκριμένο σχεδιάγραμμα ή όταν ξαναγράφει τα κείμενά του με βάση τις επισημάνσεις άλλων στη φάση της αξιολόγησής τους.

Ο/Η εκπαιδευτικός σε αυτό το σημείο επισημαίνοντας τομείς που χρειάζονται βελτίωση καλεί τον μαθητή να ορίσει τα επόμενα βήματα και του υποδεικνύει και τρόπους με τους οποίους μπορεί να πετύχει τους στόχους που θα θέσει.

Χρειάζεται επομένως μεγαλύτερη εστίαση
στον συγκεκριμένο τομέα
αλλά και περισσότερη εξάσκηση.

Στο κείμενο είναι σαφές ότι επιχειρείται η ποιοτική αποτίμηση της επίδοσης του μαθητή στο συγκεκριμένο μάθημα με παράλληλη αναφορά σε σημεία που πρέπει να εστιάσει ο/η μαθητής/-ήτρια το επόμενο διάστημα. Ο/Η εκπαιδευτικός και στο σημείο αυτό επιλέγει να διατυπώσει τα επόμενα βήματα για τον Γιάννη κατά τρόπο που δεν αμφισβητεί το δυναμικό του και την προοπτική του να βελτιωθεί.

Δείχνει ενδιαφέρον για το μάθημα, συμμετέχει ενεργά και συνεργάζεται όταν του δίνεται η ευκαιρία. Όταν συμμετέχει σε ομάδες εργασίας, ακούει τους άλλους, σέβεται τη γνώμη τους και συμβάλλει όσο μπορεί στην παραγωγή του συλλογικού προϊόντος. Φαίνεται ωστόσο να διστάζει να αναλάβει πρωτοβουλίες και να εργαστεί αυτόνομα.

Ο/Η εκπαιδευτικός σε αυτό το σημείο αναφέρεται σε ένα θετικό στοιχείο που αφορά τη λειτουργία του μαθητή κατά την εξέλιξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας: ενδιαφέρον, συμμετοχή και διάθεση συνεργασίας. Αναφέρεται δηλαδή σε σημαντικούς τομείς που αφορούν τη διαδικασία της μάθησης και στους οποίους ο Γιάννης τα καταφέρνει και πάλι με επάρκεια και αποτελεσματικότητα. Προσθέτει ωστόσο και μια επισήμανση που προσανατολίζει τον μαθητή για τα επόμενα βήματά του ορίζοντας κατά κάποιο τρόπο τους τομείς στους οποίους πρέπει ο μαθητής να προσπαθήσει: αυτονομία και ανάληψη ευθύνης.

Παράδειγμα:

Ιστορία

Έχει επαρκή γνώση των ιστορικών γεγονότων της περιόδου που μελετάμε και τα συσχετίζει μεταξύ τους αναζητώντας αιτιακές σχέσεις. Γνωρίζει το ιστορικό πλαίσιο και αντιλαμβάνεται τη σημασία του για την κατανόηση της πολυπλοκότητας της ιστορικής εξέλιξης. Αρκετές φορές, κυρίως όταν διερευνώνται οι πολιτικές παράμετροι, μελετά με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις διαφορετικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις των ιστορικών. Την στάση αυτή καλό είναι να υιοθετήσει και κατά τη συζήτηση των διαφορετικών απόψεων με τους συμμαθητές του και τις συμμαθήτριάς του κυρίως όταν επιχειρούν ανάλογες ερμηνείες σε ομάδες εργασίας, ώστε να αποφεύγει στερεοτυπικές κρίσεις. Δείχνοντας το ίδιο ενδιαφέρον για όλες τις παραμέτρους που διερευνώνται, θα μπορέσει να κατανοήσει τις σχέσεις και τις αλληλεπιδράσεις των ποικίλων παραμέτρων, αλλά και τις συνέπειες στη ζωή των ανθρώπων.

Χρειάζεται επίσης μεγαλύτερη και πιο συστηματική προσπάθεια κατά την επεξεργασία των πηγών, ώστε να κατανοήσει καλύτερα τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζουμε το παρελθόν. Εργάζεται αποτελεσματικά, όταν επεξεργάζεται φύλλα εργασίας. Πρέπει όμως να εξοικειωθεί με την ιστοριογραφική μεθοδολογία τόσο στην επιλογή των πηγών που θα αξιοποιήσει ως τεκμήρια όσο και στη διατύπωση ιστορικών ερωτημάτων, ώστε να τα διερευνά και να αναζητά απαντήσεις μέσα από το συνδυασμό των τεκμηρίων και των ιστορικών του γνώσεων. Δείχνει ενδιαφέρον κατά την μελέτη πινάκων και χαρτών και συμμετέχει ενεργά στην επεξεργασία τους στην τάξη κυρίως σε ομάδες εργασίας. Φαίνεται να μπορεί να αξιοποιήσει στοιχεία από τις πηγές και να διατυπώσει μια ερμηνεία αλλά δεν το επιχειρεί συστηματικά παρά μόνο αν του ζητηθεί σε συγκεκριμένες ασκήσεις διαγωνισμάτων. Πρόκειται για μια δεξιότητα που πρέπει να αναπτύξει στο επόμενο τετράμηνο. Η συστηματική προσπάθεια σε αυτό τον τομέα θα τον βοηθήσει να λειτουργήσει περισσότερο αυτόνομα και να πάρει πρωτοβουλίες.